

SAMENVATTING

Binnen de komende zittingsperiode van de Raad valt de verkiezing tot Fietsgemeente 2028. Het zou een triomf zijn als Houten voor de derde keer, na 2008 en 2018, weer Fietsgemeente zou worden. Maar de titel is niet het belangrijkste: het gaat erom dat Houten een prettige, veilige, gezonde en comfortabele gemeente is voor iedereen van jong tot oud, niet alleen voor vandaag en morgen, maar vooral voor de toekomst! Een toekomst die verder reikt dan 2028 met waarschijnlijk zo'n 5.000 meer woningen en meer inwoners in Houten.

Houten moet uitgaan van het **STOMP**-principe: dit stelt dat **Stappen** de belangrijkste vorm van mobiliteit is, daarna volgt **Trappen** (= fietsen), **Openbaar vervoer** en **Mobility as a Service** en tenslotte de **Personenauto**.

Lopen en fietsen zijn gezond en aangenaam, hebben een kleine CO₂-voetafdruk en leggen veel minder beslag op de schaarse ruimte dan automobilititeit. Wat betreft fietsen: niet alleen korte ritten tot 7.5 km, maar ook ritten tot 15 km en meer zijn binnen bereik door de elektrische fiets en de speedpedelec mits er goede comfortabele infrastructuur beschikbaar is.

De Fietsersbond stelt de volgende doelen (hieronder in detail uitgewerkt):

A. Goede fiets- en voetpaden

- Er is een compleet netwerk van fiets- en voetpaden.
- Fietspaden zijn geschikt voor alle soorten fietsen. Doorgaande fietspaden hebben een minimale breedte van 4 meter (5 meter voor drukke trajecten).
- De fietsroutes zijn van goede kwaliteit, verlicht en in het buitengebied voorzien van kantmarkering en vergevingsgezinde rabastroken.

B. Autoluw

- Overall binnen de rondweg geldt maximumsnelheid 30 km/uur.
- Bezorgdiensten gebruiken bakfietsen en er zijn afhaalplekken in winkelcentra.
- Autogebruik in wijken wordt verminderd waar mogelijk.

C. Fietsparkeren

- Vooral in de centra is er meer parkeerruimte voor alle soorten fietsen.

D. Buitengebied

- Voor het Buitengebied is er een Fietsroutenet van hoge kwaliteit. Dit Fietsroutenet dekt niet alleen bestaande (goede) routes, maar ook routes die in de toekomst nodig zijn.
- Buiten de kom geldt op wegen zonder vrijliggende fietspaden maximum 60 km/uur.
- Drukke fietsroutes met autoverkeer (bijvoorbeeld routes gebruikt door scholieren en routes gebruikt door recreatief fietsverkeer zoals knooppuntroutes) worden ingericht als fietsstraat met een maximumsnelheid van 30 km/uur.

E. Regionale verbindingen

- Er zijn volwaardige fietsroutes naar de buurgemeenten (o.a. de provinciale doorfietsroutes).

F. Fietsen stimuleren

- Fietsen wordt gestimuleerd door diverse programma's, bijvoorbeeld bij bedrijven. Er worden SMART-doelen gesteld voor verhoging van het aantal fietsritten op de korte afstand tot 7,5 km (van 50 naar 70%); voor de middellange afstand tot 15 km (van 30 naar 50% ?) en de lange afstand van (10 naar 20%).
- Houten geeft actief uitvoering aan het zijn van Fietsgemeente door service te verlenen aan fietsers (bewegwijzering, service hubs met fietspomp, gereedschap, pomp en oplaadmogelijkheid, rust- en schuilplekken) en stimuleert ondernemers tot een aanbod gericht op fietsers). Faciliteiten voor fietsen en fietsers zijn herkenbaar en goed vindbaar (website en communicatie).

Prioriteiten

Dit document beschrijft het gewenste fietsbeleid. Dat kan niet volledig in de raadsperiode gerealiseerd worden. De Fietsersbond Houten stelt voor de zittingsperiode 2026 -2030 de volgende prioriteiten:

1. Alle hoofdroutes binnen de rondweg én naar Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal zijn van hoge kwaliteit wat betreft breedte, wegdek, kantmarkering en verlichting.
2. In de centra zijn er voldoende fietsparkeerplekken voor alle soorten fietsen met goede aanbindmogelijkheden (deels nietjes).
3. Drukke fietsroutes buiten de kom (voor scholieren, woon-werkverkeer en recreatie) hebben vrijliggende fietspaden of zijn ingericht met fietsstraat met 30 km/uur.
4. Voor het buitengebied is er een bestuurlijk vastgesteld Fietsroutenet, opgenomen in de Omgevingsvisie. Dit Fietsroutenet toont de doorgaande fietsroutes, inclusief de doorfietsroutes en de aansluitingen de routes in de bebouwde kom.

UITWERKING

1. Fietsen en lopen

Het is belangrijk dat er in heel Houten goede en veilige doorgaande fiets- en looproutes zijn. Er zijn robuuste fietsroutes nodig, geschikt voor de hele fietsfamilie, en dus met voldoende ruimte voor bijzondere fietsen zoals driewielers, bakfietsen, 'Stints', 'golfkarren', cargobikes en e-bikes. Fietspaden zijn ten minste 4 meter breed; de drukke verbindingen drukke tweerichtingpaden naar Noordwest en rond het Centrum zijn 5 meter breed (conform CROW-richtlijn). In Houten worden binnen de Rondweg de doorgaande verbindingen gevormd door de fietsinfrastructuur. Dat betekent dat de bestaande fietsinfrastructuur gebruik moet maken en niet een deel

De bestaande fietsinfrastructuur wordt gescand en op dit moment zijn er flink wat plekken waar de rode toplaag beschadigd is, en soms zijn er zelfs gaten in het wegdek).

In de drukke gebieden als Centrum, Castellum en Oude Dorp delen fietsers en voetgangers de openbare ruimte. Fietsers passen hier als gast hun snelheid aan.

Rondom deze drukke gebieden komen vlotte fietsroutes beschikbaar waarmee doorgaande fietsers een alternatieve route wordt geboden om het gebied heen. Dat geldt ook voor de (provinciale) doorfietsroutes die lopen via de bebouwde kom.

Op alle fietspaden in heel Houten geldt maximumsnelheid 25 km/uur. Bij scholen worden veilige zones gecreëerd met een maximum van 15 km/uur.

2. Autoluw

De bebouwde kom van Houten wordt autoluw met een maximumsnelheid voor motorvoertuigen van 30 kilometer per uur. Dat geldt ook voor de bebouwde kommen van 't Goy, Schalkwijk en Tull en 't Waal.

Fietstunnel noordelijke Rondweg Oostzijde

Imkerspad Spaghettiberg: wortelopdruk

Bevoorrading gebeurt zoveel mogelijk met transportfietsen en bezorgende bestelauto's worden zo veel mogelijk uit woonstraten geweerd door:

- a) afspraken te maken met bezorgers om gebruik te maken van bezorgfietsen (zoals bijvoorbeeld CoolBlue dit al doet).
- b) afhaalplekken in te richten in de winkelcentra en/ of aan de rand van de woonwijken.

Er wordt onderzocht of Houten zoals (29!) andere gemeenten een nul-emissiezone kan invoeren.

De parkeernorm wordt verlaagd, te beginnen in nieuwe wijken en in het Centrum, Molenzoom, Koppeling, in Castellum en in het Oude Dorp.

Er geldt parkeren voor vergunninghouders. In nieuw te bouwen wijken (Houten-Oost?) zijn er centrale parkeerplekken dicht bij de inparkers, zodat auto's zo min mogelijk de wijk inrijden en de straten autoluw blijven.

Bij winkels (ook in parkeergarages) en bij sportlocaties geldt betaald parkeren.

Ook het Oude Dorp wordt autoluw; doorgaand verkeer wordt ontmoedigd.

3. Fietsparkeren

Vooraf rond de stads- en winkelcentra is het belangrijk dat er voldoende fietsparkeergelegenheid is van goede kwaliteit (Fietsparkeer!) voor winkelend publiek. Veel mensen gebruiken dagelijks hun fiets om naar het station of OV-halte te gaan en vanuit daar verder te reizen; daarom zijn er ook voldoende bewaakte en kwalitatief goede parkeerplekken nodig bij treinstations en OV-haltes.

Bij de aanleg van nieuwe fietsparkeervoorzieningen is het van belang rekening te houden met verschillende soorten fietsen. Fietsparkeerplaatsen en laad- en losplekken voor vrachtfietsen en bakfietsen zijn nodig.

Bij de bouw of verbouw van appartementengebouwen is het voorschrift dat er binnen en buiten (voor bezoekers) voldoende parkeerruimte is voor de hele fietsfamilie, zodat bewoners en bezoekers ook hun driewielers, bakfietsen en andere speciale fietsen veilig kunnen parkeren.

Alle nieuwbouwgebieden worden ontworpen met de voetganger en de fietser als uitgangspunt. Bewoners en bezoekers kunnen hun fiets voor de woningen parkeren en vastleggen om diefstal te voorkomen.

4. Buitengebied

Buiten de bebouwde kom geldt een maximum snelheid van 60 kilometer per uur op alle wegen zonder vrijliggend fietspad. Waar mogelijk zijn landwegen alleen bereikbaar voor bestemmingsverkeer. Maakt een weg deel uit van een doorgaande fietsroute of gaat het om een route gebruikt door scholieren of recreatief fietsverkeer zoals knooppuntroutes, dan wordt deze ingericht als fietsstraat met een maximum snelheid van 30 km/u; auto's en landbouwvoertuigen zijn dan te gast.

5. Regionale verbindingen

We zorgen voor uitstekende fietsverbindingen met de hele regio, en vooral met de woonkernen 't Goy, Schalkwijk en Tull en 't Waal. Waar nodig zet Houten zich bij de provincie en de buurgemeenten in voor het realiseren van deze fietsroutes. Ook ter stimulering van en het veilig en comfortabel fietsen naar school en werk en voor recreatie zijn veilige routes van hoge kwaliteit van belang. Het gaat onder meer om de routes: Oud-Wulfseweg, Koppeldijk, Utrechtseweg, Spoordijk, Waalseweg, Kruisweg en Lekdijk.

Kruisweg richting Odijk

6. Fietsen stimuleren

Een veilige, comfortabele en aangename fietsinfrastructuur is een voorwaarde voor meer mensen op de fiets. Dit blijkt echter in de praktijk nog niet voldoende te zijn: een pakket van diverse stimuleringsmaatregelen is noodzakelijk. Essentieel is dat de maatregelen een blijvend karakter hebben, met elkaar samenhangen en dat er een eenduidige regie en communicatie is. Het doel van de maatregelen is dat in 2030 de fiets tenminste **70%** van alle verplaatsingen binnen de bebouwde kom voor zijn rekening neemt. Er worden SMART-doelen gesteld voor verhoging van het aantal fietsritten op de korte afstand tot 7.5 km van 46% naar 70%; voor de middellange afstand tot 15 km van 43% naar 60% en de voor lange afstand >15 km van 11%¹ naar 20%.

Indicator	Waarde
Fiets totaal tot 7.5 km	46%
• E-fiets tot 7.5 km	8%
• Gewone fiets tot 7.5 km	37%
Fiets totaal tot 15 km	43%
• E-fiets tot 15 km	8%
• Gewone fiets tot 15 km	35%

Fietsgebruik 2020-2022, Fietsberaad

Het gaat onder meer om de volgende maatregelen:

Fietsbezit

Iedereen in Houten moet de beschikking over een fiets hebben. Dat geldt ook voor (kinderen van) gezinnen met een laag inkomen en nieuwkomers. Projecten die het fietsbezit bevorderen worden gesteund en zo nodig opgezet. Het project Fietssteunpunt van de Stichting Leergeld wordt blijvend gesteund.

Fietservaring

Elk kind heeft een fiets en heeft op achtjarige leeftijd genoeg fietservaring opgedaan om zelfstandig en veilig te kunnen fietsen. De fietsroutes naar school zijn veilig. Het wegbrengen met de auto wordt ontmoedigd door zones te maken waarin het op schoolspitstijden verboden is met de auto te komen. In de zone bij school (plein) ingangen aan het fietspad geldt een maximum snelheid van 15 km/u.

Fietsactiviteiten

Fietsen wordt gestimuleerd door het organiseren van activiteiten die fietsen voor iedereen mogelijk maken, zoals fietscursussen en het stimuleren van fietsriksja's, duofietsen², fietsbuddies, fietsclubs en 'doortrappen' voor ouderen. Zo kan iedereen die dat wil er samen met anderen op uit trekken.

Fietsdag

Jaarlijks is er een Houtense fietsdag om het fietsgeluk samen te vieren. Daarbij staan afwisselend verschillende categorieën van fietsers centraal, zoals fietsende kinderen en jeugd, ouderen, woon-werk-fietsers, dagelijkse en boodschappen fietsers, sportieve fietsers en recreatieve fietsers.

Fietsen naar het werk

Werkgevers stimuleren hun werknemers om op de fiets naar het werk te gaan, omdat ze graag gezonde en vitale mensen in hun bedrijf zien. De fietsbereikbaarheid van de bedrijventerreinen wordt waar nodig verbeterd. Bedrijven hebben comfortabele fietsparkeervoorzieningen op een centrale, goed bereikbare plek. Binnen zijn voldoende douches, kleedruimtes, opbergmogelijkheden voor kleding en laadmogelijkheden voor e-bikes. Bedrijven nemen deel aan de fietsstimulerings-programma's van de provincie zoals Goedopweg (<https://goedopweg.nl/nl-nl>). De gemeente Houten neemt daartoe initiatieven bijvoorbeeld in samenwerking met het Houtens Ondernemersfonds. Alle fietsroutes naar de bedrijven toe zijn veilig, prettig en aantrekkelijk.

¹ Fietsfeiten 2023, cijfers 2020-2022

² De gemeente Tilburg, 230.000 inwoners, beschikt over 12 duofietsen. Tenminste voor elke wijk één.

FIETSVERBINDINGEN

- **Doorgaand routenetwerk voor de fiets: Fietsroutenet**

Voor het buitengebied is een, bestuurlijk vastgesteld, doorgaand **Fietsroutenet** nodig, dat aansluit op de routes in de bebouwde kom. Het doorgaand fietsroutenet maakt deel uit van een mobiliteitsplan/fietsplan en is in de Omgevingsvisie opgenomen. Het Fietsroutenet buiten de bebouwde kom moet niet alleen recreatief of utilitair zijn; het moet beide functies hebben. Het omvat onder meer de doorfietsroutes, de verbindingen met de buurgemeenten en de Fietsrondroute. Het Fietsroutenet dekt niet alleen routes die nu al begaanbaar zijn, maar ook routes die in de toekomst nodig zijn of verbeterd moeten worden.

- **Fietsrondroute**

In het fietsroutenet in het Buitengebied is de **Fietsrondroute** rond de bebouwde kom van Houten vastgesteld. De Fietsrondroute versterkt de bereikbaarheid van het fietsverkeer vanuit de bebouwde kom met de omliggende gemeenten. De route biedt bovendien het doorgaand fietsverkeer via de gerealiseerde en nog te realiseren Provinciale doorfietsroutes de keuze Houten aan te doen, dan wel zijn weg te vervolgen. De Fietsrondroute wordt gevormd door bestaande routes en nog te realiseren verbindingen.

Fiets-rondroute (schets)

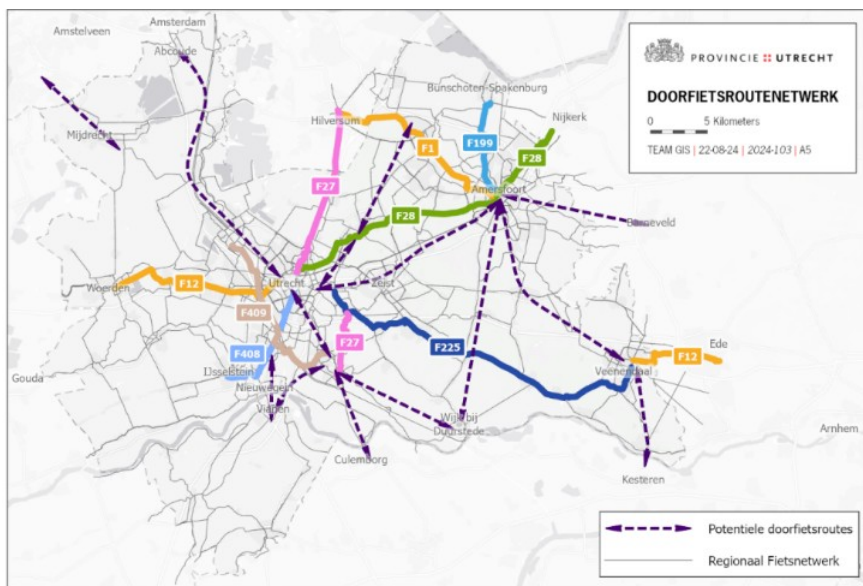
Doorfietsroute F27 Uithof - Houten- Castellum

Voor het realiseren van deze route tekenden de provincie Utrecht en de gemeenten Bunnik en Houten op 24 maart 2025 een samenwerkingsovereenkomst; de route is naar verwachting eind 2027 klaar. De huidige voetgangersbrug over de A12 nabij station Bunnik is een barrière in de realisatie van de doorfietsroute, maar de provincie heeft besloten extra te investeren in de ombouw van de brug tot een volwaardige fiets- en voetgangersbrug.

Schets van Fietsrondroute

Doorfietsroute Houten-Culemborg

Vooralsnog heeft een financiële bijdrage aan een fietsbrug over de Lek bij de provincie Gelderland geen prioriteit en is er ook nog geen sprake van een rijksbijdrage. Het is echter wel mogelijk om al een deel van de route aan te leggen tot de beoogde aansluiting van een nieuwe fietsbrug. Daarmee

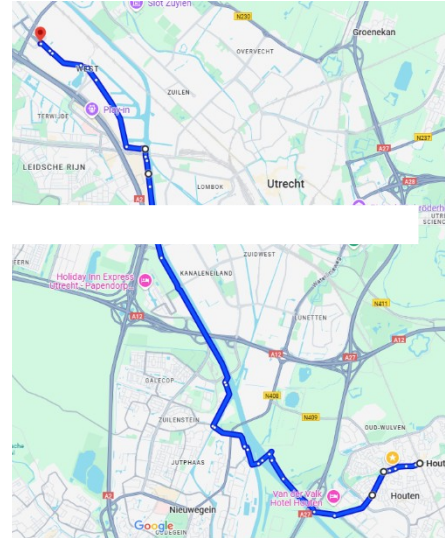

Doorfietsroute Culemborg

kan al een flinke routeverkorting (ruim 1 km) worden gerealiseerd. De Provincie Utrecht start een studie in 2025 vanuit de overweging dat daarmee het signaal wordt afgegeven aan de andere partners (zoals provincie Gelderland en de gemeenten Houten en Culemborg) om de fietsbrug toch te realiseren.

• **Doorfietsroute Houten - Lage Weide (F409)**

De route Houten - Utrecht Lage Weide is 17 kilometer lang en loopt van NS station Houten Centrum via de fietsbrug bij de Plofsluis en de Blauwe Brug in Nieuwegein langs het Amsterdam-Rijnkanaal naar bedrijventerrein Utrecht Lage Weide. De route loopt deels via staande wegen en fietspaden; in Houten via Imkerspad, Tiellandspad, Daalderslag, Heemsteedsepad, Heemsteedseweg en Heemsteedsekanaaldijk. Diverse fietspaden moeten verbreed, bochten versoepeld en kruispunten beter ingericht. De provincie Utrecht en de gemeenten Houten, Utrecht en Nieuwegein hebben op 3 april 2023 de samenwerkingsovereenkomst ondertekend. De route is naar verwachting in 2025 klaar voor gebruik.

• **Doorfietsroute Utrecht - Houten - Vianen-oost (Vijfheerenlanden)**

Met de verbreding van de Hagesteinsebrug in de A27 wordt deze brug voorzien van een tweerichtingen-fietsstrook. Om de route te realiseren moet er ook een fietsroute over het Eiland van Schalkwijk worden aangelegd; verder is een nieuwe brug over het Amsterdam-Rijnkanaal nodig. De Provincie Utrecht stelt echter dat 'het niet zinvol is al een deel van de route aan te leggen, omdat nog niet zeker is waar een nieuwe brug precies zou moeten liggen'. De verbinding heeft ook bij de gemeenten Houten en Nieuwegein minder prioriteit, en zit daarom in de programmering na 2029. In afwachting daarvan is het wenselijk de route in het 'Houtense Fietsroutenet' op te nemen.

Doorfietsroute Hagesteinsebrug-Vianen

• **Doorfietsroute richting Wijk bij Duurstede**

Deze route loopt vanuit Houten langs de Beusichemseweg, voorlangs de Goyerbrug en verder langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Het eerste ge-

Doorfietsroute naar Wijk bij Duurstede

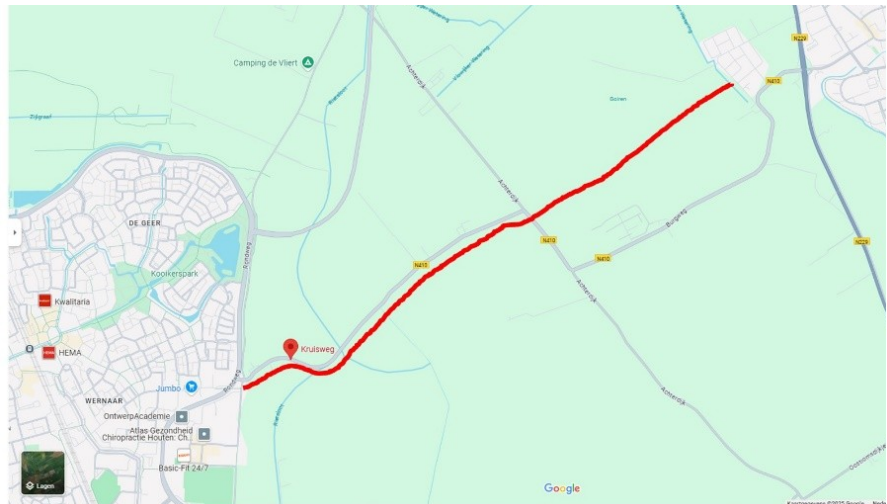
deelte van de Beusichemseweg heeft tot 't Goy een vrijliggend fietspad. Door de dorpskern van 't Goy wordt de route gedeeld met autoverkeer. Voor dat deel worden aanvullende snelheidsremmende maatregelen genomen. Langs het tweede deel van de Beusichemseweg tot de Goyerbrug wordt de aanleg van een vrijliggend fietspad onderzocht. Het is noodzakelijk dit vrijliggende fietspad zodanig uit te voeren dat het deel kan uitmaken van de doorfietsroute langs het Amsterdam-Rijnkanaal naar Wijk bij Duurstede. De Provincie Utrecht heeft het voornemen voor deze route een studie te starten, echter niet voor 2029. Vanuit het oogpunt van continuïteit en het bewaken van de samenhang is het wenselijk de route in het 'Houtense Fietsroutenet' op te nemen.

- **Doorfietsroute Houten – Utrecht Centrum**

De Provincie Utrecht wil in 2025 een studie te starten naar deze route.

- **Vrijliggend fietspad langs Kruisweg en verder naar Odijk**

Al jaren staat de aanpak van de fietsveiligheid op de Kruisweg op de agenda van de provincie. Er liggen plannen de Kruisweg te voorzien van een vrijliggend fietspad en dat recht door te trekken naar de Kersenweide, de nieuwe wijk en uitbreiding van Odijk. De Kruisweg is zeer gevaarlijk voor fietsers. De gemeente Houten dient met kracht aan te dringen op de uitvoering van de plannen.

Schets vrijliggend fietspad langs Kruisweg en doorsteek naar Kersenweide

- **Route Lekdijk (Wijk bij Duurstede – Schoonhoven)**

Houten gaat door met het realiseren van een auto- en motorluwe Lekdijk, ingericht als fietsstraat dan wel moet brede fietsstroken, kantmarkeringen, vergevingsgezinde rabatstroken en snelheidsremmers Daardoor wordt veilig en aangenaam fietsen en wandelen mogelijk!

Foto Uta Tsushima: Fietsveiligheid buiten de bebouwde kom van Houten

Lekdijk auto- en motorluw

* * * *

